

Posudek diplomové práce

Martin Půlpán **Péče řádného hospodáře**

Rozsah diplomové práce Martina Půlpána je standardní (59 rukopisných stran, které překračují rozsah normostrany).

Martin zvolil téma, které je stále aktuální a prakticky značně relevantní. Zvláště v době vrcholící hospodářské recese nabývá problematika řízení a správy společnosti s péčí řádného hospodáře na zvláštní naléhavosti, ať již jde o zkoumání příčin recese, tak vzhledem k překonávání jejích tíživých dopadů v mikroekonomické sféře.

Náročnost zvoleného tématu lze mít za adekvátní diplomovému úkolu, a to i vzhledem k řadě otázek, na něž praxe v souvislosti s právní úpravou péče řádného hospodáře naráží a k nimž se dosud neváží jednoznačná řešení doktrinní, tím méně judikatorní. Pramenů se k této problematice poji relativně dost, včetně četné judikatury Nejvyššího soudu ČR. Lze konstatovat, že drtivou většinu z nich Martin v práci zohlednil.

Práce obsahuje přehledné, uspořádané a dobře strukturované pojednání o zvoleném tématu a naplňuje cíl, který si Martin vytkl v úvodu. Je zřejmé, že to je výsledek Martinovy samostatné práce. Dokládá, že Martin pronikl hluboko do problematiky, o níž pojednává, dobře se v ní zorientoval a porozuměl jejímu systému, významu i historickému vývoji.

Posuzované dílo vhodně kombinuje vlastní poznatky autora s informacemi obsaženými v jiných pramenech. Martinovu práci s dostupnou odbornou literaturou i judikaturou, včetně pramenů zahraničních, vysoce hodnotím. Seznam použité literatury je v tomto směru mimořádně obsáhlý. Je třeba ocenit, že práce odráží většinu reprezentativních doktrinních postojů k tématu i řadu průlomových rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, která se týkají péče řádného hospodáře.

K metodě odborného zpracování nemám připomínky. Šíří i hloubkou svého pojednání Martin prokázal schopnost identifikovat problémy posuzované úpravy, poukazovat na její výkladová či aplikační úskalí, předkládat názorové rozpory, právně je analyzovat, ale i polemicky hodnotit, zaujímat vlastní stanovisko a za pomoci právní argumentace podpořit to či ono řešení. I tím bylo významně dosaženo účelu, jež má diplomová práce plnit.

Postrádám snad jen reflexi některých dílčích problémů, které se nerozlučně pojí s péčí řádného hospodáře, jako je např. otázka péče při delegaci působnosti (ať již horizontální v rámci kolektivního orgánu, tak především vertikální na podřízené úrovni řízení) či péče řádného hospodáře při tvorbě a realizaci rozhodnutí kolektivního orgánu, jehož je povinná osoba členem. Odpovídá např. jednatel za závažné chyby podřízených zaměstnanců? Je člen představenstva povinen naplňovat řádně přijaté rozhodnutí představenstva, s nímž nesouhlasí, nehlasoval pro ně a jehož obsah se dle jeho mínění neslučuje s péčí řádného hospodáře? Bude takový člen následně odpovídat za realizaci tohoto rozhodnutí či naopak za vzepření se toto rozhodnutí vykonat? Autorovy úvahy na toto téma by bylo dobré doplnit alespoň u ústní obhajoby.

V Martinově práci mi také chybí teoretické zasazení povinné péče do širších ekonomicko-právních souvislostí problematiky řízení a správy společností / corporate governance (problémy nakládání s cizím majetkem, oddělení rizika a kontroly, nákladů zastoupení a s tím spojené racionální apatie společníků coby nositelů reziduálního rizika, vyvažování zájmových, informačních a odborných asymetrií atd.) či alespoň poukaz na související teoretickou nejasnost být jen toho, co vlastně rozumět „zájmem společnosti“. Jakými maximy má být vlastně vedeno veškeré snažení řádného hospodáře při řízení a správě kapitálové obchodní společnosti?

Z obsahového hlediska bych polemizoval s Martinovým uchopením systému povinné péče (kapitola 3.3.3. na str. 19 a 20). Nedomnívám se, že povinnost respektovat pokyny udílené v rámci koncernu je možné takto vyzdvihnout nad jiné, jež Martin nezmínil. Proč v této souvislosti nepřímou upozadit např. povinnost respektovat pokyny valné hromady, netýkají-li se obchodního vedení, či dokonce právní předpisy? Není ostatně pravda, že české právo ukládá v obecné rovině povinnost respektovat pokyny udílené v rámci koncernu. Ve faktickém koncernu kupř. taková povinnost neexistuje. Váhám také, zda bylo nutné do takové hloubky rozpracovávat úvahy nad předepsanou péčí likvidátora, zvláště zůstaly-li stranou Martinovy pozornosti jiné, dle mého názoru i důležitější, otázky, které se váží k tématu (viz výše). Poznámku o zpřísnění standardu péče řádného hospodáře o odborné znalosti a zkušenosti konkrétní povinné osoby, o nichž se Martin zmiňuje v závěru kapitoly 7.4, bych očekával spíše v kapitole 6 (vztah péče řádného hospodáře a odborné péče), jejíž závěr a celkové vyznění tak zůstávají neúplné a nepřesné.

Formální úroveň díla je odpovídající, zejména pokud jde o jeho strukturu a grafickou úpravu. V pořádku je též seznam použité literatury. Dílčím zklamáním je pro mě snad jen jazyková stránka práce, která bohužel obsahuje bezpočet chyb, zejména v psaní interpunkce. Poznámkový aparát je bohatý, jeho formální vady jsou jen dílčí.

Navzdory uvedeným výhradám hodnotím Martinovu práci jako zdařilou a v každém případě způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Předběžně ji navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře, konečné hodnocení nicméně ponechávám závislé na průběhu této obhajoby.

V Praze dne 23. září 2009

JUDr. Petr Čech, LL.M.

Petr Čech